

บทที่ 3

อัตราดอกเบี้ยและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย

3.1 อัตราดอกเบี้ยในประเทศไทย

อัตราดอกเบี้ยที่ใช้อยู่ในประเทศไทย ปัจจุบันพบว่าประกอบไปด้วยหลายอัตราดอกเบี้ยหลายอัตรา ทั้งนี้จะแตกต่างกันไปในระหว่างประเภทของผู้ให้กู้และผู้กู้ ซึ่งอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญในประเทศไทยก็คือ อัตราดอกเบี้ยที่ถูกกำหนดขึ้นโดยธนาคารแห่งประเทศไทย และอัตราดอกเบี้ยที่ถูกกำหนดโดยธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่ถูกกำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทยนั้นมีอิทธิพลในการชักนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยต่างๆ ที่กำหนดโดยสถาบันการเงินอื่นๆ กำหนดโดยตรง ในฐานะที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดูแลและควบคุมสถาบันการเงินต่างๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดเสถียรภาพในตลาดเงินรวมถึงเป็นแหล่งให้กู้ยืมเงินแหล่งสุดท้ายด้วย สำหรับอัตราดอกเบี้ยที่ถูกกำหนดขึ้นโดยธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นอัตราดอกเบี้ยประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญ และสถาบันการเงินประเภทอื่นๆ มักจะอาศัยอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวมาเป็นหลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยของตนด้วย ทั้งนี้เนื่องจากระบบธนาคารพาณิชย์นั้นมีส่วนแบ่งทั้งในตลาดของเงินให้กู้ยืม และเงินฝากสูงที่สุดในระบบ

3.1.1 โครงสร้างอัตราดอกเบี้ยที่ถูกกำหนดขึ้นโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

เป็นอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดใช้กับสถาบันการเงินสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

3.1.1.1 อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย

เป็นอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยคิดกับธนาคารพาณิชย์ที่ต้องการกู้ยืมเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยคิดกับธนาคารพาณิชย์ที่ต้องการกู้ยืมเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อธนาคารพาณิชย์เกิดปัญหาเกี่ยวกับสภาพคล่อง ทั้งนี้ในการกู้ยืมนั้นธนาคารพาณิชย์จะต้องเอาหลักทรัพย์เอาหลักทรัพย์ที่ปราศจากภาระผูกพัน มาตั้งประกันการกู้ยืมของตน โดยอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยคิดกับธนาคารพาณิชย์ เรียกว่า “อัตราดอกเบี้ยมาตรฐาน” โดยอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะให้การควบคุมการขยายตัวของสินเชื่อ และปริมาณเงินในระบบการเงิน

3.1.1.2 อัตราดอกเบี้ยซื้อลดตัวสัญญาใช้เงิน

จากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าธุรกิจเอกชนมีบทบาทและความสำคัญในการพัฒนาประเทศหลายประเภทยังมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนเงินทุนสำหรับดำเนินการธุรกิจ ทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องแสดงบทบาทในการช่วยเหลือธุรกิจดังกล่าว เพื่อให้สามารถพัฒนาต่อไปได้ ซึ่งจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมในที่สุด ดังนั้นนอกจากการกำหนดให้สถาบันการเงิน เช่นธนาคารพาณิชย์ ต้องปล่อยเงินกู้แก่ธุรกิจเอกชนที่อยู่ในธุรกิจที่สำคัญ ในช่วงที่ผ่านมาพบว่าอัตราดอกเบี้ยรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินกำหนดโดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะมีการเปลี่ยนแปลงที่น้อยมาก สำหรับในปัจจุบันนั้นอัตราดอกเบี้ยรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินมีผลบังคับใช้ ซึ่งจะเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับกิจการที่เป็นผู้ออกตัว โดยการเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ยต่อกิจการหลายประเภทจะอยู่ในระดับที่ต่ำมาก เช่นกิจการส่งออก หรือกิจกรรมที่เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สถาบันการเงินยินดีที่จะรับตัวของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมประเภทนี้มากยิ่งขึ้น อันจะเป็นการส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเหล่านี้ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

3.1.1.3 อัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตรรัฐบาล

อัตราดอกเบี้ยซื้อคืนเป็นอัตราดอกเบี้ยที่มีความสำคัญอัตราหนึ่งในตลาดการเงินของประเทศไทย ทั้งนี้เนื่องจากเป็นอัตราดอกเบี้ยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยอื่นของธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ยังเป็นอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้ในการควบคุมปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจอีกด้วย ทั้งนี้ในการซื้อขายพันธบัตรนั้นจะทำในตลาดซื้อคืน ซึ่งมีธนาคารแห่งประเทศไทยทำหน้าที่เป็นผู้ค้า โดยธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่นใดที่ต้องการใช้เงินสามารถโทรศัพท์มาเสนอ ขายพันธบัตรรัฐบาลที่มีอยู่ให้กับธนาคารแห่งประเทศไทยได้ ซึ่งถ้าหาธนาคารแห่งประเทศไทยพอใจเงื่อนไขของการเสนอซื้อขายแล้วก็จะรับซื้อเอาไว้ ในทางตรงกันข้ามหากสถาบันการเงินใดต้องการลงทุนก็สามารถโทรศัพท์มาขอเสนอซื้อ โดยกำหนดอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ ซึ่งถ้าหาธนาคารแห่งประเทศไทยพอใจก็จะขายพันธบัตรให้

โดยปกติแล้วตลาดซื้อคืนมักจะมีปริมาณการซื้อและขายลงตัวกัน ทั้งนี้มีอัตราดอกเบี้ยเป็นตัวกำหนดระดับอุปสงค์และอุปทาน อย่างไรก็ตามในบางครั้งความต้องการเงินอาจจะมีมากกว่าปกติ ซึ่งในกรณีนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อคืนพันธบัตรมากกว่าขายหรือในทางตรงกันข้ามหากมีความต้องการลงทุนจำนวนมาก การซื้อพันธบัตรจะมีมากกว่าการขายหรือในทางตรงกันข้ามหากมีความต้องการลงทุนจำนวนมาก การซื้อพันธบัตรจะมีมากกว่าการขายในการกำหนด

อัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตรนั้นจะเป็นไปตามระยะเวลาในการซื้อ เช่น 1 วันทำการ, 7 วันทำการ เป็นต้น

3.1.2 อัตราดอกเบี้ยในระบบธนาคารพาณิชย์

เป็นอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ประการใช้กับลูกค้าของธนาคารประเภทต่างๆ โดยอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์นั้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.1.2.1 อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม

จะเป็นอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์กำหนด เพื่อเรียกเก็บจากลูกค้าที่ต้องการกู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์ โดยอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดขึ้นนั้นจะมีอยู่หลายอัตรา และจะมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของลูกค้า ตลอดระยะเวลาที่ให้กู้ยืม ดังต่อไปนี้

1) อัตราดอกเบี้ยให้กู้ยืมระหว่างธนาคาร

เป็นอัตราดอกเบี้ยที่ถูกกำหนดขึ้นสำหรับการกู้ยืมเงินระยะสั้นระหว่างสถาบันการเงินด้วยกัน ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะรักษาสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินต่างๆ โดยจะเป็นการเคลื่อนย้ายเงินจากสถาบันการเงินที่มีสภาพคล่องส่วนเกินไปยังสถาบันการเงินที่ขาดสภาพคล่อง ในการกู้ยืมเงินประเภทนี้จะเป็นการกู้ยืมเงินกันโดยตรง ระหว่างสถาบันการเงินกู้ให้กู้ กับสถาบันการเงินผู้กู้ โดยการกำหนดดวงเงินและอัตราดอกเบี้ยนั้นจะกระทำการโดยผ่านโทรศัพท์หรือเครื่องมืออื่นๆ ทั้งนี้สถาบันการเงินที่เป็นผู้กู้จะออกตัวสัญญาใช้เงินประเภทเพื่อเรียกให้กับสถาบันการเงินผู้ให้กู้ หรืออาจจะจ่ายเป็นเช็คของธนาคารแห่งประเทศไทย หรือเป็นเช็คเงินสดตามแต่จะมีการตกลงกัน อัตราดอกเบี้ยประเภทนี้จะขึ้นไปตามสภาพของตลาดการเงินในช่วงนั้น ทำให้อัตราดอกเบี้ยประเภทนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการแกว่งตัวค่อนข้างมาก สำหรับการเรียกชำระคืนเงินกู้นั้นหากจะมีการชำระคืนเงินล่วงหน้า หรือเรียกเก็บเงินกู้คืนก่อนกำหนดจะต้องมีการแจ้งให้ผู้กู้ออกตัวล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน

2) อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมสำหรับลูกค้า

อัตราดอกเบี้ยประเภทนี้จะเป็นอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารเรียกเก็บจากลูกค้าประเภทอื่นที่นอกเหนือจากสถาบันการเงินด้วยกัน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วธนาคารจะแบ่งลูกค้ากลุ่มนี้ออกเป็นประเภทตามคุณภาพและประเภทการกู้ยืม เช่น ลูกค้าทั่วไป, ลูกค้าชั้นดี เป็นต้น โดยลูกค้าชั้นดีนั้นเป็นลูกค้าที่ธนาคารเชื่อมั่นว่ามีศักยภาพที่จะสามารถชำระคืนเงินกู้ หรือเป็นกลุ่มลูกค้าที่มีความเสี่ยงต่ำ และมักจะมีการทำธุรกิจกับธนาคารกลางเป็นระยะเวลานาน หรือมีขนาดการทำธุรกิจร่วมกันเป็นปริมาณมาก ธนาคารจึงเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ยกับลูกค้าชั้นดีในอัตราที่ต่ำกว่าลูกค้าทั่วไป และเรียกว่า อัตราเงินให้กู้ยืมสำหรับลูกค้าชั้นดี (Prime Rate) โดยอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้า

ขั้นต่ำนี้จะถูกกำหนดเป็นหลักในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้ารายอื่นๆตามความเสี่ยงและต้นทุนที่เพิ่มขึ้นสำหรับลูกค้ารายนั้นๆ

ในอดีตนั้นการกำหนดอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าชั้นดีจะถูกกำหนดจากการตกลงกันระหว่างธนาคารพาณิชย์ผ่านทางสมาคมธนาคารกลาง (Thai Banker Association) โดยจะมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมที่มีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป และอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมแบบเบิกเกินบัญชี (Overdraft Rate) ให้อยู่ในระดับเดียวกัน อย่างไรก็ตามการที่อัตราดอกเบี้ย 2 รูปแบบเท่ากันนั้น ส่งผลให้ลูกค้าของผู้ที่มีการนำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์อยู่บ่อยๆ เช่น มีการนำเงินกู้แบบเบิกเกินบัญชีไปใช้ในการซื้อสินทรัพย์ถาวร ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงดังกล่าวธนาคารพาณิชย์ได้มีการจูงใจเป็นพิเศษให้แก่ผู้ที่สามารถบริหารเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากกรณีดังกล่าวส่งผลให้การบริหารเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์เป็นไปด้วยความยากลำบาก และมีต้นทุนในการดำเนินงานที่มากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากต้นทุนในการบริหารเงินกู้แบบเบิกเกินบัญชีจะสูงกว่าเงินกู้แบบมีระยะเวลาอย่างมาก เพราะธนาคารพาณิชย์จะต้องมีการดำรงเงินสดสำรองส่วนเกินไว้เพื่อป้องกันการเบิกเงินของลูกค้าที่มากู้แต่ยังไม่ได้มีการเบิกจ่ายวงเงินส่วนที่เหลือ ทำให้ธนาคารไม่สามารถนำวงเงินดังกล่าวไปสร้างประโยชน์อย่างอื่นได้

จากปัญหาดังกล่าวนี้อาจส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ปรับการคิดดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับลูกค้าชั้นดีใหม่ โดยแยกออกเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำ (Minimum Loan Rate : MLR) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เบิกเกินบัญชีขั้นต่ำ (Minimum Overdraft Rate : MOR) ซึ่ง MLR จะถูกกำหนดให้ต่ำกว่า MOR ทั้งนี้เพื่อให้ลูกค้าหันมาใช้วงเงินกู้แบบมีระยะเวลาเพิ่มมากขึ้นแทนการกู้ยืมแบบเบิกเกินบัญชี เพื่อลดต้นทุนและภาระในการบริหารเงินของธนาคารลง นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ยังได้นำเอาอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมสำหรับลูกค้ารายย่อย (Minimum Retail Rate : MRR) มาใช้ ทั้งนี้เพื่อเป็นไปตามการร้องขอของธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีวัตถุประสงค์ที่จะกำหนดให้อัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์มีความโปร่งใส อิงกับภาวะการเงินที่แท้จริง และไม่สร้างภาระแก่ผู้กู้รายย่อยที่ขาดอำนาจการต่อรอง อันจะเป็นการสนับสนุนธุรกิจรายย่อยที่นับเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถขยายตัวอย่างต่อเนื่องต่อไปได้

3.1.2.2 อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

เป็นอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกำหนดไว้ เพื่อชำระแก่บุคคลที่นำเงินมาฝากไว้แก่ธนาคารในประเภทต่างๆ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1) เงินฝากจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเงินฝากกระแสรายวัน

ปกติแล้วเงินฝากประเภทนี้ไม่มีการจ่ายดอกเบี้ย ทั้งนี้เพื่อเป็นไปตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เนื่องจากเงินฝากประเภทนี้ส่วนใหญ่มีไว้เพื่อความสะดวกในการดำเนินธุรกิจ และการสั่งจ่ายโดยใช้เช็ค

2) เงินฝากออมทรัพย์

เป็นเงินฝากที่ต้องใช้สมุดคู่ฝากในการฝาก หรือในการถอนเงินแต่ละครั้ง และเจ้าของบัญชีจำเป็นต้องทำบัญชีด้วยตนเอง หรืออาจมอบอำนาจให้บุคคลอื่นทำแทนได้ โดยจะต้องมีเอกสารมอบอำนาจในการถอนเงินจากบัญชี (ในกรณีฝากเงินไม่จำเป็น) และในปัจจุบันผู้ถือบัญชีฝากออมทรัพย์สามารถขอให้เปิดบริการบัตร ATM และบัตรเดบิตได้ ทำให้ไม่ต้องไปเบิกถอนเงินจากธนาคารโดยตรง หากแต่สามารถถอนเงินได้จากตู้ ATM ที่มีอยู่ทั่วไป ในการเปิดบัญชีประเภทนี้ของลูกค้านั้น

3) เงินฝากประจำ

เป็นเงินฝากที่มีระยะเวลาในการฝากที่แน่นอน ซึ่งโดยปกติจะเป็นประเภทที่มีระยะเวลา 3 เดือน, 6 เดือน, 12 เดือน และมากกว่า 12 เดือน อย่างไรก็ตามเงินฝากประเภทนี้สามารถที่จะถอนก่อนครบกำหนดได้ โดยทางธนาคารจะจ่ายอัตราดอกเบี้ยให้ตามระยะเวลาที่ฝากในอัตราต่ำกว่าที่กำหนดเอาไว้หรือในบางครั้งอาจจะจ่ายในอัตราที่เท่ากับเงินฝากประเภทออมทรัพย์

2. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment) คือ การที่นักลงทุนหรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจในประเทศของตนเอง ขยายการลงทุนไปยังประเทศอื่นๆ เพื่อเข้าควบคุมบริหารกิจการนั้น ซึ่งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนั้นสามารถทำในรูปแบบการถือครองหลักทรัพย์ร่วมกับนักลงทุนท้องถิ่น หรือนำเงินไปลงทุนดำเนินธุรกิจในรูปแบบต่างๆ ในอีกประเทศ โดยมีมูลเหตุจูงใจในการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีหลายประการ เช่น การแสวงหาตลาดใหม่ๆ เพื่อเพิ่มยอดขายสินค้าแหล่งวัตถุดิบที่สมบูรณ์ รวมไปถึงปัจจัยการผลิตที่มีราคาต่ำกว่าส่งผลให้มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าทำให้มีผลตอบแทนที่สูงขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายหลักคือ การแสวงหาผลกำไรตอบแทนการลงทุนนั้น ทั้งนี้อาจจำแนกประเภทของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศได้ 4 ประเภทคือ

- 1) การควบกิจการและการครอบงำกิจการ (Merger & Acquisition) โดยการซื้อหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนและดำเนินกิจการอยู่แล้วในประเทศผู้รับทุน แล้วทำการเพิ่มการถือหุ้นจนมีสัดส่วนสูงมากเพียงพอต่อการเข้าควบคุม บริหารและจัดการกิจการต่าง ๆ ของบริษัทนั้น ในฐานะผู้ถือหุ้นรายใหญ่
- 2) การจัดตั้งสาขาในประเทศผู้รับทุน (Affiliate)
- 3) การเข้าไปร่วมลงทุนร่วมกัน (Joint Venture)
- 4) การจัดตั้งบริษัทใหม่

3.2.1 ผลดีและประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

1) ทำให้เกิดสถานะการผลิตเพิ่มขึ้น (Increase Output) โดยเงินทุนจากต่างประเทศจะเป็นปัจจัยการผลิต (Factor of production) ที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งส่งผลให้ปริมาณผลผลิตของประเทศนั้นเพิ่มมากขึ้น ทำให้ความสามารถในการส่งออกสินค้าหรือการผลิตสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้ามีปริมาณมากเพียงพอต่อความต้องการของตลาดภายในและตลาดภายนอก

2) อัตราการจ้างงานและค่าจ้างสูงขึ้น (Increase Wage and Employment) ซึ่งโดยทั่วไปเราเชื่อว่า อัตราค่าจ้างจะสะท้อนมูลค่าผลผลิตส่วนเพิ่ม ดังนั้นเมื่อมีผลผลิตเพิ่มขึ้น ค่าจ้างจะเพิ่มขึ้นด้วย ส่วนการจ้างงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนา จะมีปัญหาเรื่องการว่างงานค่อนข้างสูง ดังนั้นเมื่อมีการไหลเข้าของเงินทุน โดยตรงจากต่างประเทศต่อเนื่องการจ้างงานจะมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ทำให้ปัญหาการว่างงานในประเทศก็ลดลง

3) เกิดการเพิ่มมูลค่าสินค้าส่งออก เพราะโดยทั่วไปการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะเข้ามาในลักษณะผลิตสินค้า เพื่อส่งออกไปยังประเทศอื่น ซึ่งจะทำให้เกิดศักยภาพในการส่งออกเพิ่มขึ้น สร้างรายได้และการนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศมากยิ่งขึ้น ส่งผลดีต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของไทย

4) ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากการเพิ่มขึ้นของรายรับภาษี (Increase Tax) ทั้งนี้เมื่อนักธุรกิจต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ธุรกิจต่าง ๆ ที่ดำเนินการแล้วมีผลกำไรเกิดขึ้น ในแต่ละปีก็จะมีกำไรเสียภาษีรายได้ (Income Tax) ให้แก่รัฐบาลของประเทศนั้น ๆ ซึ่งจะเพิ่มมากขึ้นตามผลกำไรที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี

5) ผลผลิตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะมีมูลค่าต่อหน่วยต่ำลง เนื่องจากสามารถลดต้นทุนรวมในการจัดการได้ตามขนาดของสัดส่วนเงินทุนและเทคโนโลยีที่สูงขึ้น (Economics of Scale) ส่งผลให้มีความสามารถในการผลิตขนาดใหญ่ (Mass Production) และลดต้นทุนต่อหน่วยลง ทำให้สินค้าใน

กลุ่มนี้มีศักยภาพเพียงพอต่อการกำหนดราคาที่ตั้ง เพื่อที่สามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้อย่างกว้างขวาง

6) ก่อให้เกิดการเรียนรู้และถ่ายทอดในด้านทักษะการจัดการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ (Provision of Technical and Managerial Skills and Technology) อยู่เสมอ ทำให้การผลิตสินค้าที่มีอยู่เดิมและที่จะทำการผลิตใหม่มีคุณภาพสูงขึ้น

7) สามารถผ่อนคลายปัญหาการผูกขาด การผลิตภายในประเทศ (Weakening of Power of Domestic Monopoly) ทั้งนี้เพราะปริมาณทุนที่เพิ่มขึ้นจะช่วยสนับสนุนให้เกิดการผลิตขนาดใหญ่ ส่งผลให้ราคาสินค้าในประเทศลดลง การผูกขาดราคาสินค้าก็จะลดความรุนแรงลง เนื่องจากการแข่งขันในตลาดไม่อาจกำหนดราคาได้ เพราะการผูกขาดสินค้านั้นเพียงรายเดียวหรือภายในกลุ่มย่อยนั้นได้อีกต่อไป ผู้บริโภคสินค้าในประเทศจะได้รับประโยชน์จากราคาสินค้าที่เป็นธรรมและเหมาะสม

3.2.2 ข้อเสียของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

1) ในการคาดหวังเรื่องการเรียนรู้และถ่ายทอดทักษะในการจัดการและเทคโนโลยีขั้นสูงที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับทุนนั้น ได้มีผู้วิเคราะห์หลายท่านเสนอเป็นบทความวิพากษ์วิจารณ์ สรุปโดยรวมได้ว่า บริษัทต่างชาติมักจะมีการส่งงาน ตำแหน่งงานขั้นสูงที่ใช้ความสามารถในการวิจัยและพัฒนาทักษะการบริหาร การจัดการและวิทยาการใหม่ ๆ ไม่ให้ประเทศที่เข้าไปลงทุนหรือประเทศไทยได้เรียนรู้ในระดับสูง ในหลาย ๆ กรณีที่มีการเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ก็เป็นเพียงการนำวัตถุดิบในไทยมาส่งต่อ หรือแปรรูปเบื้องต้นในลักษณะสินค้าปฐมแล้วส่งต่อไปผลิตเป็นสินค้าต่าง ๆ ในประเทศอื่น ทำให้การถ่ายทอดเทคโนโลยีขั้นสูงในด้านต่าง ๆ ไม่เกิดขึ้น

2) บางครั้งการเข้ามาลงทุนของ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกลับทำให้การลงทุนในประเทศไทยลดลง เนื่องจากการขอกู้เงินในประเทศเจ้าบ้านหรือประเทศไทยโดยตรง เช่น การออกหุ้นกู้ พันธบัตรต่าง ๆ โดยเน้นการให้อัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นเพื่อจูงใจให้คนไทยหันมาซื้อหุ้นกู้หรือพันธบัตรต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรประเภททุนของไทยลดลง และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ สถาบันการเงินของไทย ต่างยินดีสนับสนุนการให้เงินกู้แก่บริษัทข้ามชาติมากกว่า เพราะมีอัตราความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

3) เกิดปัญหาผันผวนของดุลการชำระเงินและอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตรา ทั้งนี้เพราะมีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เงินตราต่างประเทศในประเทศไทยก็จะมีปริมาณสูงขึ้นตามกัน ทำให้อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตรามีสภาพการแข็งตัวขึ้นเรื่อย ๆ และเมื่อชาวต่างชาติได้ถอนผลกำไรส่งกลับคืนประเทศของตน อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตรา ก็จะเปลี่ยนแปลงมีสภาพอ่อนตัวลง ส่งผลเสียหรือเกิดปัญหากระทบต่อการวางแผนทางการเงินในระยะยาวได้

4) เกิดสภาวะการถดถอยของออมเงินในประเทศ เนื่องจากการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก่อให้เกิดการผลิตสินค้าประเภทต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อขายในประเทศ โดยมีราคาขายและกลยุทธ์ในการเสนอขายต่าง ๆ ที่จูงใจให้มีการบริโภคสินค้าต่าง ๆ มากขึ้น มีความหลากหลายของสินค้าทำให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อได้อย่างกว้างขวาง รวมทั้งมีการผลิตสินค้าประเภทฟุ่มเฟือยเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การใช้จ่ายของผู้บริโภคชาวไทยเพิ่มสูงขึ้นตามแรงจูงใจ การกระตุ้นให้เกิดการออมเงินในประเทศจะถดถอยลง ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อความมั่นคงในการดำรงชีพของคนไทยที่มีฐานะยากจนและปานกลาง

5) กรณีจากการศึกษาในประเทศไทย มีหลายครั้งของการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ มีเหตุผลซ่อนเร้นทางการเมืองหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งทำให้เกิดความไม่เป็นธรรม หรือเกิดการดำเนินธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่อการกระทำผิดทั้งในคดีแพ่งหรือคดีอาญาตามบทกฎหมายไทยและกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งธุรกิจที่เกิดขึ้นในกรณีนี้มักจะนำความเสียหายในด้านต่าง ๆ มาสู่ประเทศไทยมากกว่าการเกิดผลดีต่อประเทศ

6) หากการเข้ามาของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ มีรูปแบบการใช้เทคโนโลยีการผลิตแบบเน้นทุน (Capital intensive) เป็นหลัก ผลที่เกิดขึ้นจะไม่ก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของกาจ้างงานในไทย เพราะเครื่องจักรกลที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพสูง มีกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติหรือกึ่งอัตโนมัติ จะเข้ามาแทนที่การจ้างงานในระดับต่ำจนถึงระดับปานกลางจำนวนมาก ทำให้เกิดการว่างงานสูงขึ้นในประเทศ

7) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ อาจทำให้เกิดปัญหากับกลุ่มผู้ผลิตในประเทศ เพราะการเข้ามาเงินทุนขนาดใหญ่จากต่างประเทศ พร้อมทั้งเทคโนโลยีและการจัดการที่มีประสิทธิภาพสูง ย่อมทำให้สามารถผลิตสินค้าจำนวนมากในระยะเวลาที่สั้นลง ส่งผลให้ต้นทุนรวมในการผลิตต่ำลง การกำหนดราคาต่ำกว่าสร้างมาตรการจูงใจผู้บริโภคได้หลากหลายกลวิธี อาจส่งผลให้สามารถเบียดกลุ่มผู้ผลิตในประเทศรายเดิม มีสัดส่วนการขายในตลาดลดลงเรื่อย ๆ จนในที่สุดต้องขายหรือเลิกกิจการ เกิดกลุ่มผู้ผลิตรายใหญ่ที่เป็น FDI สามารถสร้างสภาวะการผูกขาดสินค้าต่าง ๆ ได้เป็นระยะ ๆ หรือครอบงำได้ในระยะยาวอย่างถาวร

แม้ว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศจะมีผลกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบในหลาย ๆ ด้าน ต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ก็ตาม ความสำคัญและความจำเป็นเพื่อให้เกิดการไหลเข้าของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศก็ยังคงเป็นความต้องการในระดับสูงอยู่เสมอ